

การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of Teaching and Learning Model for an Online Music Skills Practice Course for Undergraduate Students at the College of Music, Mahasarakham University

สุธาสินี ถิระพาน์

Suthasinee Theerapan

Article History

Receive: August 8, 2022

Revised: September 9, 2022

Accepted: September 13, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และเพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย คือ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาทักษะปฏิบัติดนตรี (มือเอกขับร้องตะวันตก) ภาคเรียนที่ 3/2564 จำนวน 6 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา ขั้นตอนดำเนินการวิจัย 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการเรียนการสอนฯ ระยะที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ และระยะที่ 4 รับรองรูปแบบการเรียนการสอนฯ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนฯ คือ 1) การเตรียมตัวสำหรับผู้เรียน 2) กิจกรรมการเรียน 3) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน 4) การถ่ายโยงความรู้ของผู้เรียน โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน คือ ขั้นที่ 1 ปฐมนิเทศ ขั้นที่ 2 เข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 3 สร้างสรรค์ความรู้ ขั้นที่ 4 ฝึกปฏิบัติทักษะดนตรี ขั้นที่ 5 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขั้นที่ 6 การแสดงผลงาน ซึ่งผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ พบว่าการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41, S.D.=0.58$) การแสดงผลงานการปฏิบัติทักษะดนตรีของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28, S.D.=0.79$) และพฤติกรรมการเข้าเรียนของผู้เรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33, S.D.=0.49$)

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอน ; การสร้างความรู้ด้วยตนเอง ; รายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ : นิสิตระดับปริญญาตรี ; วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ABSTRACT

The objectives of this research were to develop teaching and learning model for the online music skills practice course for undergraduate students at the College of Music, Mahasarakham University, and to evaluate the use of the teaching and learning model of the online music skills practice course for the undergraduate students at the College of Music, Mahasarakham University. The target group in the research consisted of six students who had registered for a music practice skills course (Western Vocal) in Semester 3/2021. The research instrument was a teaching model of an online music practice course, College of Music, Mahasarakham University, which was evaluated by the experts. The research was conducted using research and development methodology. There are 4 phases as follows: Phase 1 the study and analysis of basic data, Phase 2 the invention of the teaching and learning model, Phase 3 the evaluation of the use of the teaching and learning model, and Phase 4 the certification of the teaching and learning model. The data was analyzed using mean, and standard deviations (S.D.). The results found that the components of the teaching and learning models of the online music practice course for undergraduate students at the College of Music, Mahasarakham University consisted of 1) the preparation of the learners, 2) the learning activities, 3) the social interactions between the learners, and 4) the transference of knowledge to the learners. The teaching and learning processes divided into 6 steps as follows: step 1 orientation, step 2 the lesson introduction, step 3: knowledge creation, step 4: musical skills practice, step 5: the learning exchange activities, and Step 6: the performance show. The result of using this teaching and learning models found that the collaboration between learners was at the high level ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.58), the performance on musical skills practice of the students was at the high level ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.79), and the overall of students' class attendance behavior was at the high level ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.49).

Keywords : Development of Teaching and Learning Model ; Constructionism ; Online Music Skills Practice Course ; Undergraduate Students ; The College of Music of Mahasarakham University

บทนำ

ในสังคมยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ที่ทันสมัยและเทคโนโลยีสื่อสารที่กว้างไกลไร้ขอบเขต โดยมีเทคโนโลยีเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองโดยใช้สื่อการเรียนรู้ และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย แผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2550-2554 ได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ 1 คือ สร้างความร่วมมือและส่งเสริมการพัฒนาและการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (E-Contents) ส่งเสริมให้ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ร่วมพัฒนาการวิจัยและผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน (Ministry of Education, 2014) การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนยุคใหม่เพื่อเป็นคนไทยยุคใหม่ การรู้สารสนเทศและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารหรือไอซีที เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ระบบการเรียนการสอนจึงต้องก้าวเข้าสู่ยุคที่ผู้เรียนมีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือของตนเองในทุกที่ทุกเวลา การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในยุคของระบบเครือข่ายที่เชื่อมต่อกันทั่วโลกนี้ ด้วยทักษะการรู้สารสนเทศโดยทั่วไปของแต่ละบุคคล เช่น ใช้เพื่อการค้นหาหรือสืบค้นข้อมูล เพื่อการรับหรือส่งไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนทนาโต้ตอบและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสร้างสรรค์ทางปัญญา เป็นต้น โดยรวมถึงการรู้เนื้อหาการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ล้วนเป็นทักษะการใช้ทักษะชีวิตยุคนี้ (Office of the Education Council, 2012) ดังนั้น การนำระบบการเรียนการสอนผ่านรูปแบบ E-Learning จะช่วยส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสังคมออนไลน์มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาทักษะชีวิตตนเองให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้เรียนที่จะสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ทำงานต่อไป และสามารถพัฒนาตนเองจนเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ (Office of the Higher Education Commission, 2009)

การจัดการเรียนการสอนผ่าน Google Classroom เป็นวิธีการที่ครูผู้สอนทั้งในโรงเรียนและอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยนิยมใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ใช้งานง่าย มีความสะดวกสบาย และสามารถอำนวยความสะดวกให้ผู้สอนใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในรูปแบบออนไลน์ในช่วงการระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้ โดยการเลือกใช้บริการของโปรแกรม Google Classroom ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เริ่มต้นจากการทำกิจกรรมง่ายๆ ที่ไม่ซับซ้อนจนเกินไป เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากรู้ เช่น การตอบคำถามหรือแบบฝึกหัด แล้วจึงพัฒนาเป็นลำดับต่อไป โดยประยุกต์ใช้ร่วมกับการเรียนการสอนในห้องเรียน ผู้สอนสามารถติดตาม และวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียนจากการสังเกต การเข้าร่วมเรียนและการส่งงานของผู้เรียนผ่าน Google Classroom อีกทั้งช่วยให้ผู้เรียนมีวินัยในการส่งงาน มีความสนใจเรียนมากขึ้น มีปริมาณการส่งงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้เรียนมีความพึงพอใจที่จะเรียนรู้ผ่านอุปกรณ์ของตนเองนอกเวลาเรียน เพราะเรียนได้ทุกที่ทุกเวลาและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นมากขึ้น (Meepornbucha, 2020)

ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มปัญญานิยม (Cognitive Psychology) ที่เป็นทฤษฎีที่มีความจำเป็นในการจัดการเรียนในยุคปัจจุบันที่เป็นลักษณะการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์เป็นอย่างมาก เนื่องจากการเรียนการสอนออนไลน์นั้น ผู้เรียนต้องกระทำการเรียนรู้ด้วยตนเองเพียงลำพัง ซึ่งทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองสามารถเป็นแม่บทให้ผู้สอนนำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งหลักการในการจัดการเรียนการสอนตามวิธีทางของทฤษฎี กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมโดยใช้กระบวนการทางปัญญา (Cognitive Apparatus) ของตน การเรียนรู้ตามโครงสร้างทางปัญญาเป็นผลของความพยายามทางความคิด ผู้สอนสามารถช่วยผู้เรียนปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญาได้โดยจัดสภาพการณ์ที่ทำให้เกิดภาวะสมดุลขึ้น และการเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการที่แต่ละบุคคลได้สร้างความรู้ขึ้นและทำให้สำเร็จโดยผ่านกระบวนการของความสมดุล ซึ่งกลไกของความสมดุลเป็นการปรับตัวของตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้อยู่ในสภาพสมดุล (Vygotsky, 1978) ทฤษฎีการสร้างความรู้ให้กับตนเอง ให้ความสำคัญกับกระบวนการและวิธีการในการสร้างความรู้ด้วยความเข้าใจจากประสบการณ์ เพียเจต์ (Piaget, 1970) เป็นนักจิตวิทยาชาวสวิสเซอร์แลนด์ เป็นผู้คิดค้นทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เชื่อว่าทุกคนมีโลกของตัวเอง ซึ่งเป็นโลกที่สร้างขึ้นด้วยความคิดของตนเอง ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มนี้ถือว่าสมองเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดที่เราสามารถใช้ในการแปลความหมายของปรากฏการณ์ เหตุการณ์ และสิ่งต่างๆ ซึ่งการแปลความหมายดังกล่าวเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งกล่าวได้ว่า การเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างความรู้เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนไม่ใช่เพียงรับข้อมูลเข้ามาเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องจัดกระทำกับข้อมูลด้วยตนเอง อีกทั้งยังเป็นกระบวนการทางสังคมอีกด้วย การสร้างความรู้จึงเป็นกระบวนการทั้งทางสติปัญญาและสังคมควบคู่กันไป ซึ่งขั้นตอนตามแนวทฤษฎี Constructionism คือ ขั้นที่ 1 จุดประกายความคิด (Sparkling) ขั้นที่ 2 สะกิดให้ค้นคว้า (Searching) ขั้นที่ 3 นำไปสู่การปฏิบัติ (Studying) ขั้นที่ 4 จัดองค์ความรู้ (Summarizing) และขั้นที่ 5 นำเสนอควบคู่การประเมิน (Show and Sharing) (Jonassen, 1992)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้รู้เท่าทันเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคปัจจุบันเป็นสิ่งที่ผู้สอนควรจัดให้กับผู้เรียน ซึ่งการพัฒนาแบบการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์นั้น จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะการใช้สารสนเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยและพัฒนาแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และ ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนฯ พร้อมทั้งตรวจสอบรับรองรูปแบบการเรียนการสอนฯ ที่เป็นการตรวจสอบทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในรูปแบบการเรียนการสอนและสามารถนำไปเผยแพร่เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะดนตรีแบบออนไลน์ให้กับผู้ที่สนใจต่อไป ซึ่งงานวิจัยชิ้นนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หมวดงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ประจำปีงบประมาณ 2564 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อรูปแบบการเรียนการสอนนี้จะเกิดประโยชน์แก่นักวิจัย นักวิชาการ องค์กร และสถาบัน ที่ต้องการนำองค์ความรู้จากผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนทักษะดนตรีหรือศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดเชิงวิชาการดนตรีศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบการสอน

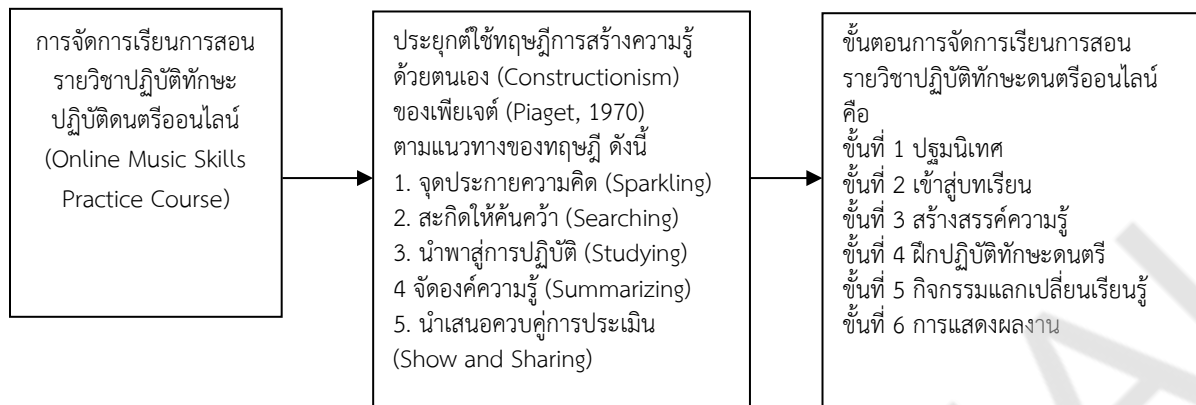
รูปแบบ (Model) หมายถึง แบบอย่างหรือแบบแผนที่เกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือแนวในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ถูกออกแบบมาจากหลักการ ทฤษฎีที่ได้ศึกษามาอย่างถี่ถ้วนเพื่อประกอบเป็นชุดความรู้ ชุดกระบวนการ ที่สามารถสื่อสารสร้างความเข้าใจแก่บุคคลอื่นๆ ได้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้อื่นสามารถนำไปปฏิบัติ ทดลองได้ (Tulawipak, 2019) ลักษณะของการเรียนการสอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระเบียบตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ โดยประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอน รวมทั้งวิธีสอน เทคนิค การสอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือเป็นหลักไว้ ซึ่งรูปแบบ จะต้องได้รับการพิสูจน์ ทดสอบ และได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการเรียนการสอน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนได้ (Khammani, 2016) การพัฒนารูปแบบต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการ และข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเนื้อหาความรู้หลักการแนวคิด ทฤษฎีรองรับ มีการกำหนดลักษณะของรูปแบบที่จะสร้าง และระบุปัญหาและความต้องการจำเป็นอีกด้วย (Sangsuppun, 2018)

การจัดการเรียนการสอนออนไลน์

การเรียนออนไลน์หรืออีเลิร์นนิง (E-Learning) มีความหมายโดยการแปลความหมายสามารถแยกออกได้ เป็นสองคำ คือ E ที่ย่อมาจาก Electronic ที่หมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรือเครื่องมือที่ใช้ไฟฟ้า และ Learning ที่แปลว่าการเรียนรู้ หรือการเรียนการสอน เมื่อแปลความของ E-Learning มีความหมายว่า การเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์ไฟฟ้า คือการเรียนรู้ ผ่านอุปกรณ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น คอมพิวเตอร์/แล็ปท็อป โทรศัพท์มือถือ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต เครื่องเล่นต่างๆ หรือโทรทัศน์ เป็นต้น ที่สามารถแสดงผลข้อมูลให้มนุษย์เกิดการเรียนรู้ได้ (Saeiea, 2019) การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ โดยให้สืบค้นสารสนเทศ โดยจัดทำเป็นบทเรียนออนไลน์ ซึ่งนอกจากจะพัฒนาทักษะการสืบค้นสารสนเทศแล้ว ยังช่วยส่งเสริม การพัฒนาทักษะการรู้ดิจิทัลได้อีกด้วย ทักษะการรู้สารสนเทศควรนำมาฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและใช้อย่างสม่ำเสมอในการเรียน อีกทั้งหลักสูตรต้องผสมผสานให้นักศึกษาเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ที่จะช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะ การรู้สารสนเทศ ความมอบหมายงานที่จะช่วยพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น การวางแผนการทำรายงาน การกำหนดหัวข้อรายงาน การเรียบเรียงรายงานการสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการทำรายงาน เป็นต้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรวมทั้งให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม การมีจริยธรรมในการใช้สารสนเทศ และการให้ความรู้ด้านกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศและเตรียมความพร้อมให้นักศึกษามีทักษะไปใช้ในการประกอบอาชีพและพัฒนางานต่อไป (Amornsiriphong, 2018)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในสร้างรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ ผู้วิจัยอาศัยได้หลักการทฤษฎีการสร้าง ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ของออสเชเบล (Ausubel) และเพียเจต์ (Piaget) โดยกำหนดให้การจัดการเรียนสอน เน้นไปที่การจัดสภาพการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้เผชิญปัญหาและได้เรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งมีการกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ให้ครอบคลุมในด้านการเตรียมตัวของผู้เรียน กิจกรรมการเรียน ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการวัดประเมินผล ซึ่งสามารถสรุป เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการเรียนการสอน ฯ ระยะที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอน ฯ และระยะที่ 4 รับรองรูปแบบการเรียนการสอน ฯ ทั้งนี้ เพื่อให้การวิจัยพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นรูปแบบการเรียนการสอน ฯ ที่มีคุณภาพสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยได้กำหนดเป้าหมายในการวิจัย คือ นิสิตผู้เข้าร่วมการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกจากผู้เรียนที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาทักษะดนตรี (ขับร้องตะวันตก) ภาคเรียนที่ 3/2564 จำนวน 6 คน โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ฯ จำนวน 8 สัปดาห์ ตลอดภาคการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามกรอบแนวคิดในการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้อง ซึ่งใช้แบบประเมินเป็นลักษณะแบบมาตราประมาณค่าประเภทอันตรภาค (Interval Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) โดยกำหนดการให้คะแนน (Srisaard, 2010) ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง มีความสนใจเรียน/เข้ากิจกรรมกลุ่ม/ปฏิบัติทักษะดนตรีได้ในระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง มีความสนใจเรียน/เข้ากิจกรรมกลุ่ม/ปฏิบัติทักษะดนตรีได้ในระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึง มีความสนใจเรียน/เข้ากิจกรรมกลุ่ม/ปฏิบัติทักษะดนตรีได้ในระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง มีความสนใจเรียน/เข้ากิจกรรมกลุ่ม/ปฏิบัติทักษะดนตรีได้ในระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง มีความสนใจเรียน/เข้ากิจกรรมกลุ่ม/ปฏิบัติทักษะดนตรีได้ในระดับน้อยที่สุด

โดยถือเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

- คะแนน 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- คะแนน 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับมาก
- คะแนน 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง
- คะแนน 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับน้อย
- คะแนน 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แบบประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม การประเมินความสอดคล้องของรูปแบบการเรียนการสอน ฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ

จำนวน 9 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาทักษะดนตรีระดับมหาวิทยาลัยตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป โดยวิเคราะห์ข้อมูลใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC ซึ่งค่าความสอดคล้องที่ได้ พบว่า มีความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ (IOC=0.97)

2. รูปแบบการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญนำไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง

3. แบบประเมินคุณภาพและรับรองรูปแบบการเรียนการสอนหลังการนำรูปแบบการเรียนการสอนไปใช้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ด้านการสอนรายวิชาทักษะดนตรีระดับมหาวิทยาลัยหรือมีประสบการณ์ในด้านการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะดนตรี มีคุณวุฒิระดับปริญญาเอก และมีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 5 ท่าน ซึ่งแบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ รายละเอียดประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ รูปแบบการเรียนการสอนฯ และการนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยเป็นระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2564 จนถึง วันที่ 30 พฤษภาคม 2565 โดยการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์หลักการและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะดนตรีออนไลน์

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ออกแบบเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนฯ และประเมินความสอดคล้อง (IOC) ของรูปแบบการเรียนการสอนฯ โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญในการสอนรายวิชาทักษะดนตรี มีประสบการณ์เป็นอาจารย์สอนรายวิชาทักษะดนตรีในระดับอุดมศึกษา ระยะเวลา 5 ปีขึ้นไป จำนวน 9 ท่าน

ระยะที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัย โดยทดลองใช้จริงกับนิสิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดภาคการศึกษาตามวิธีการของรูปแบบการเรียนการสอนฯ ในด้านการประเมินพฤติกรรม การประเมินการเรียนรู้ร่วมกัน และการประเมินการแสดงผลงาน

ระยะที่ 4 นำเสนอและรับรองรูปแบบการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ มีความรอบรู้ในศาสตร์การสอนทักษะดนตรี มีตำแหน่งทางวิชาการ และสำเร็จการศึกษาปริญญาเอกทางด้านดนตรี จำนวน 5 ท่าน เพื่อประเมินรับรองรูปแบบการเรียนการสอนฯ และผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการประเมินรับรองรูปแบบของผู้ทรงคุณวุฒิ ในลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการเรียนการสอนทักษะดนตรีจากหนังสือ ตำรา บทความ งานวิจัย เอกสารต่างๆ เพื่อให้ได้หลักการและข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักการแนวคิด ทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการร่างรูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์

ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญด้วยการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) และสังเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรี ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากผลประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านพฤติกรรม ด้านการเรียนรู้ร่วมกัน และด้านแสดงผลงาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

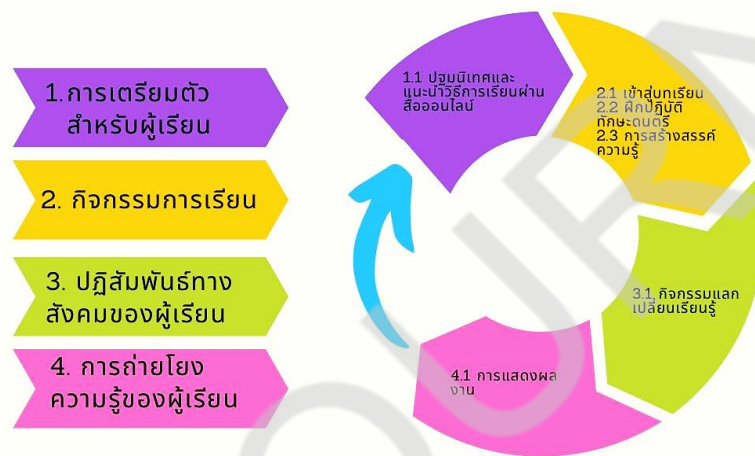
ระยะที่ 4 นำเสนอและรับรองรูปแบบการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากการประเมินรับรองรูปแบบของผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยหา

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยค่าเฉลี่ยของการประเมินตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป แสดงว่ารูปแบบการสอนมีคุณภาพดี มีความสอดคล้องทางด้านเนื้อหาและมีความเป็นไปได้ สามารถนำรูปแบบการสอนไปใช้ได้จริง

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การออกแบบเนื้อหาการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้เลือกใช้ทฤษฎีกลุ่มพุทธินิยม ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ของออสซูเบล (Ausubel) และเพียเจต์ (Piaget) ที่เน้นให้ผู้เรียนจัดกระทำกับข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้และสร้างความรู้ด้วยตนเอง และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยมีองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนฯ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.1 องค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การเตรียมตัวสำหรับผู้เรียน

การเตรียมตัวสำหรับผู้เรียนเพื่อให้มีความพร้อมกับการเรียน คือ การใช้งานบนแพลตฟอร์ม Google Classroom ที่ใช้ในการเรียน รายละเอียดในรายวิชา การเตรียมอุปกรณ์ในการเรียน เครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียน และสถานที่ใช้ในการเรียน

2) กิจกรรมการเรียน

การเรียนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ เป็นกิจกรรมการเรียนจากบทเรียนสำเร็จรูป หรือการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์โดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือและแนะนำการฝึกปฏิบัติผ่านสื่อออนไลน์ มีกิจกรรมการเรียนที่ให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกฝนการใช้ประโยชน์จากสื่อสารสนเทศกับการเรียน ได้ศึกษาค้นคว้าสื่อสารสนเทศผ่านทางอินเทอร์เน็ต หรือเชื่อมโยงไปยังสารสนเทศอื่นๆ อีกด้วย

3) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน

กิจกรรมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมให้กับผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาสาระในการเรียน และสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมกลุ่มผ่านสื่อออนไลน์

4) การถ่ายโยงความรู้ของผู้เรียน

เป็นกิจกรรมการนำเสนอความรู้ของผู้เรียนที่ได้เรียนมาทั้งหมด ในลักษณะการนำเสนอผลงาน การปฏิบัติทักษะดนตรีในสถานการณ์จริง โดยมีการประเมินผลการเรียนรู้ในลักษณะการประเมินการเรียนรู้ร่วมกัน คือ การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญหรืออาจารย์ผู้สอน และการประเมินจากเพื่อนร่วมชั้นเรียน

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตปริญญาตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.2 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ปฐมนิเทศและแนะนำวิธีการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ (สร้างแรงจูงใจ)

ผู้สอนแจ้งรายละเอียดข้อตกลงในการเรียน และวิธีการเข้าเรียนในแพลตฟอร์มที่มหาวิทยาลัยกำหนด แนะนำวิธีการเตรียมตัวในการเรียน การจัดการตารางเวลาในการเรียน การทบทวนบทเรียน และเมื่อพบความไม่พร้อมในการใช้เทคโนโลยีขณะเรียน ผู้เรียนควรแจ้งให้ผู้สอนทราบโดยทันที หรือแจ้งให้ทราบก่อนเรียนหรือหลังเรียนก็ได้

ขั้นที่ 2 เข้าสู่บทเรียน (จุดประกายความคิด)

ผู้สอนสำรวจความพร้อมของผู้เรียนและทบทวนบทเรียนโดยการใช้คำถาม ครูผู้สอนพูดคุยกับผู้เรียน เกี่ยวกับบทเพลงที่ผู้เรียนเคยปฏิบัติมาก่อนแล้ว เพื่อทบทวนความรู้เดิมก่อนการเชื่อมโยงไปยังความรู้ใหม่ และจัดลำดับการเรียนการสอนให้ต่อเนื่องกัน อีกทั้งกำหนดบทเพลงให้ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกบทเพลงด้วย

ขั้นที่ 3 สร้างสรรค์ความรู้ (สะกิดให้ค้นคว้า)

กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า ประวัติความเป็นมาของบทเพลง วิธีการแสดง รวมไปถึงเทคนิคที่ใช้ในบทเพลงผ่านสื่อสารสนเทศต่างๆ พร้อมทั้งมอบหมายงานให้นักเรียนทำรายสรุปความรู้ที่ได้จากการค้นคว้า ส่งผลงานของตนเองขึ้นบนระบบ Google Classroom ให้ผู้เรียนคนอื่นได้รับทราบผลงานร่วมกัน

ขั้นที่ 4 ฝึกปฏิบัติทักษะดนตรี (นำพาสู่การปฏิบัติ)

ครูผู้สอนนำเสนอการปฏิบัติบทเพลงผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อเป็นตัวอย่างการปฏิบัติให้ผู้เรียนได้เห็น จากนั้นผู้เรียนจึงปฏิบัติตามด้วยตนเอง ผู้เรียนต้องสำรวจ วิเคราะห์การปฏิบัติทักษะของตนเอง หากมีปัญหาติดขัด ผู้สอนให้คำแนะนำอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ผู้เรียนได้ทดลองปฏิบัติซ้ำ จนกระทั่งผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 5 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (จัดองค์ความรู้)

จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมให้กับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนแต่ละคนผลิตเปลี่ยนกันนำเสนอการปฏิบัติบทเพลงผ่านการถ่ายทอดสดโดยใช้เครือข่ายระบบอินเทอร์เน็ตผ่านแพลตฟอร์มที่ใช้ในการเรียน ครูผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำวิธีการแก้ปัญหาและการฝึกฝนของแต่ละคน

ขั้นที่ 6 การแสดงผลงาน (นำเสนอควบคู่การประเมิน)

ขั้นตอนนี้เป็นกิจกรรมการนำเสนอผลงานของผู้เรียนผ่านช่องทางออนไลน์ เป็นขั้นตอนสุดท้ายสำหรับการเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้นำเสนอความรู้ที่ได้เรียนมา และเป็นการประเมินผลในรายวิชา เมื่อจบการแสดงผลงานแล้ว ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมพูดคุย โดยผู้สอนให้ผลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติทักษะดนตรีของตนเองต่อไป

1.3 การประเมินความสอดคล้องด้วยการประเมินความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาทักษะดนตรีในมหาวิทยาลัยตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือมีตำแหน่งทางผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 9 ท่าน โดยได้พิจารณาประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า ค่าความสอดคล้อง (IOC) = 0.97 แสดงว่า รายละเอียดต่างๆ ของรูปแบบการเรียนการสอนมีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องกับการนำไปจัดการเรียนการสอนได้

ในการสร้างรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยออกแบบเนื้อหาการเรียนการสอนจากการศึกษาและทบทวนสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนการสอนทักษะดนตรีแบบออนไลน์ และได้ออกแบบประยุกต์ใช้ทฤษฎีกลุ่มพุทธินิยม ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ของออสเชเบล (Ausubel) และเพียเจต์ (Piaget) ที่เน้นให้ผู้เรียนจัดกระทำกับข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งครูผู้สอนเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง แก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับของวิกอทสกี Vygotsky (1978) ได้กล่าวว่าผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมโดยใช้กระบวนการทางปัญญาของตน การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการที่แต่ละบุคคลได้สร้างความรู้ขึ้นและทำให้สำเร็จโดยผ่านกระบวนการของความสมดุล ซึ่งกลไกของความสมดุลเป็นการปรับตัวของตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเพื่อให้อยู่ในสภาพสมดุล และยังสอดคล้องกับ Khammani (2016) ได้กล่าวถึงการนำเอาทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สามารถทำได้โดย ผู้สอนจะต้องมุ่งเน้นไปที่กระบวนการสร้างความรู้ (Process of Knowledge Construction) และการตระหนักรู้ในกระบวนการ (Reflexive Awareness of That Process) และเป้าหมายการเรียนรู้จะต้องมาจากการปฏิบัติงานจริง (Authentic Tasks) ครูต้องเป็นตัวอย่างและฝึกฝนกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เห็น ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างตื่นตัวและเป็นผู้จัดกระทำกับข้อมูลหรือประสบการณ์ต่างๆ และต้องสร้างความหมายให้กับสิ่งนั้นด้วยตนเอง

2. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัย ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินการเรียนที่หลากหลายตามวิธีการของรูปแบบ ได้แก่ การประเมินพฤติกรรม การประเมินการเรียนรู้ร่วมกัน และการประเมินจากผลงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยมีผลการประเมินในด้านต่างๆ ดังตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 ผลการประเมินพฤติกรรมกรเรียนของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การประเมินพฤติกรรมกรเรียนออนไลน์	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ผู้เรียนเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.66	0.52	มากที่สุด
2. ผู้เรียนเข้าเรียนตรงเวลา	4.83	0.41	มากที่สุด
3. ผู้เรียนมีความสนใจเรียน มีการซักถามและโต้ตอบในห้องเรียน	3.83	0.41	มาก
4. ผู้เรียนทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย ส่งงานตรงเวลา	4.0	0.63	มาก
รวม	4.33	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินพฤติกรรมการเข้าเรียนโดยวิธีการสังเกตของผู้สอน พบว่า พฤติกรรมการเข้าเรียนของผู้เรียนภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, $S.D.=0.49$) ข้อที่มีระดับคะแนนมากที่สุด คือ ผู้เรียนเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมออยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$, $S.D.=0.52$) และ ผู้เรียนเข้าเรียนตรงเวลาอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$, $S.D.=0.41$) รองลงมา คือ ผู้เรียนสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมาย ส่งตามเวลากำหนดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.0$, $S.D.=0.63$) และข้อที่มีคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนมีความสนใจในขณะเรียนมีการโต้ตอบกับเพื่อนในชั้นเรียน และผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 3.83$, $S.D.=0.41$) จากข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเข้าเรียนของผู้เรียนแสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านความรับผิดชอบตนเองในการเรียนได้ เนื่องจากการเรียนออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสะดวกในการเข้าเรียน และการส่งงานสามารถเข้าเรียนที่ไหนก็ได้และสามารถส่งงานได้ทุกที่ทุกเวลา แต่ในด้านความสนใจในขณะเรียนมีการโต้ตอบกับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอน ผู้เรียนยังมีการโต้ตอบในห้องเรียนออนไลน์ค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 2 ผลการประเมินการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนในการทำกิจกรรมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การประเมินการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ผู้เรียนเข้าร่วมกลุ่มเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่น	4.66	0.52	มากที่สุด
2. ผู้เรียนสร้างสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอน	4.33	0.52	มาก
3. ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้กับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอน	4.16	0.75	มาก
4. ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน	4.50	0.55	มาก
รวม	4.41	0.58	มาก

จากตารางที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนขณะทำกิจกรรมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยวิธีการสังเกตของผู้สอน พบว่า ผลการประเมินการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, $S.D.=0.58$) ข้อที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ผู้เรียนเข้าร่วมกลุ่มเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.66$, $S.D.=0.52$) ผู้เรียนสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ร่วมกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, $S.D.=0.55$) และผู้เรียนสร้างสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, $S.D.=0.52$) และข้อที่มีคะแนนต่ำที่สุด คือ ผู้เรียนร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้กับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอนผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.16$, $S.D.=0.75$) จากข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียนขณะทำกิจกรรมกลุ่ม เมื่อผู้สอนกำหนดให้ทำกิจกรรมกลุ่มในรูปแบบออนไลน์ที่ผู้เรียนทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์หรือตอบโต้แสดงความคิดเห็นเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับการแสดงผลงานของเพื่อนในชั้นเรียน จากผลการทำกิจกรรมกลุ่มดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนสามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มผ่านช่องทางออนไลน์ได้ มีการโต้ตอบกับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอน กล้าแสดงความคิดเห็น ให้กำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้กันและแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ต่างๆ กับเพื่อนในชั้นเรียนได้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินการแสดงผลงานการปฏิบัติทักษะดนตรีของผู้เรียน หลังการเรียนตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การประเมินการแสดงผลงานของผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ผู้เรียนสามารถบรรเลง/ขับร้องได้อย่างมีความไพเราะ คุณภาพเสียงที่ดี	4.16	0.75	มาก
2. ผู้เรียนสามารถบรรเลง/ขับร้องได้มีความถูกต้องแม่นยำในด้านจังหวะ และทำนองของบทเพลง	4.33	0.82	มาก
3. ผู้เรียนมีการสื่อสารอารมณ์เพลง	4.16	0.75	มาก
4. ผู้เรียนมีบุคลิก ท่าทาง และการนำเสนอที่เหมาะสมต่อการแสดงดนตรี	4.50	0.84	มาก
รวม	4.28	0.79	มาก

จากตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการแสดงผลงานการปฏิบัติทักษะดนตรีในรูปแบบออนไลน์ของผู้เรียนในปลายภาคเรียนโดยการประเมินจากผู้สอน พบว่า ผลการประเมินทักษะปฏิบัติดนตรีของผู้เรียนภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, $S.D.=0.79$) โดยด้านที่มีคะแนนมากที่สุด คือ ผู้เรียนสามารถบรรเลง/ขับร้องได้มีความถูกต้องแม่นยำในด้านจังหวะและทำนองของบทเพลงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, $S.D.=0.82$) และผู้เรียนมีบุคลิก ท่าทาง และการนำเสนอที่เหมาะสมต่อการแสดงดนตรีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.50$, $S.D.=0.84$) รองลงมา คือ ผู้เรียนสามารถบรรเลง/ขับร้องได้อย่างมีความไพเราะ คุณภาพเสียงที่ดีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.75$) และผู้เรียนมีการสื่อสารอารมณ์เพลงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.75$) อยู่ในระดับมาก จากข้อมูลเกี่ยวกับผลการประเมินการแสดงผลงานการปฏิบัติทักษะดนตรีของผู้เรียนในรูปแบบออนไลน์แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนสามารถประเมินการปฏิบัติทักษะดนตรีของผู้เรียนผ่านช่องทางออนไลน์ได้ แต่ทั้งนี้ในการจัดการประเมินผ่านช่องทางออนไลน์นั้น ผู้สอนและผู้เรียนต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตขั้นต่ำ 40-100 Mbps กล้องที่ใช้ในการเรียนต้องมีความชัดเจน และจัดเตรียมสภาพแวดล้อมให้พร้อมต่อการเรียนออนไลน์ เป็นต้น

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อที่	ความพึงพอใจ	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนานและน่าสนใจ	4.66	0.57	มากที่สุด
2	กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้ฝึกการคิด ตัดสินใจ และแก้ไขปัญหา	4.66	0.57	มากที่สุด
3	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการพัฒนาทักษะด้านทักษะดนตรี	4.33	0	มากที่สุด
4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมความเข้าใจในด้านทักษะดนตรี	5	0	มากที่สุด
5	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมความมั่นใจในการปฏิบัติทักษะดนตรี	4.66	0.57	มากที่สุด
6	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แสดงความคิดเห็นร่วมกัน	4.66	0.57	มากที่สุด
7	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับหลักสูตร	4.33	0.57	มากที่สุด
8	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีระยะเวลาที่เหมาะสม	4.33	0.57	มาก
รวม		4.57	0.24	มากที่สุด
ด้านการประเมินผล				
9	การประเมินผลของรูปแบบการสอน มีความเหมาะสมและครอบคลุม วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน	4.66	0.57	มากที่สุด
10	หลังการประเมินผล อาจารย์ผู้สอนมีการสะท้อนผลการเรียนให้ทราบทุกครั้ง	5	0	มากที่สุด
รวม		4.83	0.40	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
11	กิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ช่วยให้ได้รับความรู้ และสามารถเรียนรู้ การปฏิบัติทักษะดนตรีได้ไม่แตกต่างจากการเรียนแบบปกติในห้องเรียน	4.33	0.57	มาก
12	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้พัฒนาทักษะดนตรีที่สูงขึ้น	4.66	0.57	มากที่สุด
13	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดทักษะที่คงทนถาวร	4.33	1.15	มาก
14	นิสิตสามารถนำทักษะการคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาที่ได้จากการเรียน ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานในอนาคตได้	5	0	มากที่สุด
15	นิสิตสามารถนำความรู้ทางด้านการรู้สารสนเทศที่ได้จากการเรียนออนไลน์ ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้	4.66	0.57	มากที่สุด
16	นิสิตสามารถนำวิธีการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอน ไปประยุกต์ในวิชาอื่นๆ ได้	4.66	0.57	มากที่สุด
รวม		4.60	0.25	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย		4.62	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า นิสิตมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนตามกระบวนการของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.62$, $S.D.=0.42$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}4.57$, $S.D.=0.24$) ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.83$, $S.D.=0.40$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.25$)

ตารางที่ 5 ผลการรับรองรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน

[illegible]

ตารางที่ 5 (ต่อ)

เนื้อหาการพิจารณารับรองรูปแบบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4.3 ขั้นตอนการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สามารถทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนได้	5	5	4	4	4	4.4	0.55	มาก
4.4 การอธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนมีความเข้าใจง่าย	5	5	5	5	5	5	0	มากที่สุด
4.5 รูปภาพ และสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการอธิบายมีความถูกต้อง	5	5	5	4	4	4.6	0.55	มาก
4.6 การประเมินผลมีความเหมาะสม และมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	5	5	3	4	4	4.2	0.84	มาก
รวม						4.7	0.35	มากที่สุด
5. องค์ประกอบเชิงเงื่อนไขในการนำรูปแบบการสอนไปใช้								
5.1 เงื่อนไขในการนำรูปแบบการสอนไปใช้ มีความเหมาะสม และเป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5	0	มากที่สุด
รวม						5	0	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย						4.73	0.28	มากที่สุด

ผลการรับรองรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ได้พิจารณาประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอน โดยผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องด้านเนื้อหา พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความเหมาะสมและความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$, S.D.=0.28) ซึ่งสอดคล้องกับ Ministry of Education (2014) ได้กล่าวถึงการจัดองค์ความรู้แบบสร้างองค์ความรู้ว่า การจัดการเรียนแบบสร้างองค์ความรู้ คือ การให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและให้ความสำคัญกับความรู้เดิม โดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสังเกตสิ่งที่ตนอยากเรียนรู้และแสวงหาความรู้เพิ่ม โดยเชื่อมโยงกับความรู้เดิม ประสบการณ์เดิมผนวกกับความรู้ใหม่ จนสร้างสรรค์เกิดเป็นองค์ความรู้และประสบการณ์ใหม่ และยังคงสอดคล้องกับ Tharahorn (2019) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้เทคนิค 6Ts เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผลการสังเคราะห์รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) โมดูลผู้เรียน (Student Module) เป็นส่วนที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลของผู้เรียน ได้แก่ ประวัติการเข้าสู่ระบบ ประวัติการเรียนรู้เนื้อหาและการทำแบบฝึกหัด 2) โมดูลผู้สอน (Instructor Module) เป็นส่วนที่ผู้สอนใช้ในการจัดเตรียมเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียน จัดลำดับเนื้อหา กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และการให้คำปรึกษา 3) โมดูลอินเตอร์เฟซ (Interface Module) เป็นส่วนที่ใช้เป็นตัวกลางในการเชื่อมต่อกันระหว่างโมดูลผู้เรียนกับโมดูลผู้สอน และ 4) โมดูลจัดการเรียนการสอน (Pedagogy Module) เป็นส่วนที่จัดเตรียมไว้สำหรับผู้เรียนเข้ามาเรียนรู้ตามเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนที่ผู้สอนกำหนดไว้

สรุปผลวิจัย

1. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีองค์ประกอบของรูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ 1) การเตรียมตัวสำหรับผู้เรียน 2) กิจกรรมการเรียน 3) ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้เรียน 4) การถ่ายโยงความรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีขั้นตอนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านสังคมออนไลน์ โดยมีขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ปฐมนิเทศและแนะนำวิธีการเรียนผ่านสื่อออนไลน์ (สร้างแรงจูงใจ) ขั้นที่ 2 เข้าสู่บทเรียน (จุดประกายความคิด) ขั้นที่ 3 สร้างสรรค์ความรู้ (สะกิดให้ค้นคว้า) ขั้นที่ 4 ฝึกปฏิบัติ

ทักษะดนตรี (นำพาสู่การปฏิบัติ) ขั้นที่ 5 กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (จัดองค์ความรู้) และขั้นที่ 6 การแสดงผลงาน (นำเสนอ ควบคู่การประเมิน) ทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันผ่านสังคมออนไลน์ตามกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียน การสอนฯ ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นทั้งระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ปฏิสัมพันธ์ด้านเนื้อหาการเรียนหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนกับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันพัฒนาความรู้ไปสู่ปฏิบัติดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพตามสามารถในการจัด การเรียนการสอนในรายวิชาทักษะดนตรีได้จริง

2. การประเมินผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับ ปริญญาตรี วิทยาลัย ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรี ออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองในด้านความรับผิดชอบต่องานในการเรียนได้ เนื่องจากการเรียนออนไลน์ ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความสะดวกในการเข้าเรียน และการส่งงาน สามารถเข้าเรียนที่ไหนก็ได้และสามารถส่งงานได้ทุกที่ทุกเวลา สามารถเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มผ่านช่องทางออนไลน์ได้ มีการโต้ตอบกับเพื่อนในชั้นเรียนและผู้สอน กล้าแสดงความคิดเห็น และจากผลการประเมินการแสดงผลงานการปฏิบัติทักษะดนตรีของผู้เรียนในรูปแบบออนไลน์แสดงให้เห็นว่า ผู้สอนสามารถ ประเมินการปฏิบัติทักษะดนตรีของผู้เรียนผ่านช่องทางออนไลน์ได้ แต่ทั้งนี้ในการจัดการประเมินผ่านช่องทางออนไลน์นั้น ผู้สอนและผู้เรียนต้องจัดเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ตขั้นต่ำ 40-100 Mbps กล้องที่ใช้ในการเรียน ต้องมีความชัดเจน และจัดเตรียมสภาพแวดล้อมให้พร้อมต่อการเรียนออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งผลการรับรองรูปแบบการเรียน การสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีความเหมาะสมและความสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, $S.D. = 0.28$) แสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์นี้ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาทักษะดนตรีในรูปแบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นประโยชน์ในการด้านการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาทักษะปฏิบัติดนตรี ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ที่ต้องการจัดการเรียนการสอน รายวิชาดนตรีในรูปแบบออนไลน์ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับ ปริญญาตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ควรมีเวลาให้กับผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมแต่ละขั้นตอน อย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ สรุป และได้พัฒนาความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่
2. ผู้สอนต้องเตรียมสื่อการสอนให้พร้อมทุกครั้ง ก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอน
3. ผู้สอนต้องมอบหมายงานให้เหมาะสมกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนทักษะดนตรีในแต่ละเครื่องดนตรีอย่างเจาะจง ผ่านการสอนในรูปแบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีแบบออนไลน์ให้มีความก้าวหน้าในด้านการเรียน และเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดการเรียนการสอนในอนาคตมากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัดการวิจัย

ข้อจำกัดและเงื่อนไขของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติทักษะดนตรีออนไลน์มีเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

1. ผู้เรียนและผู้สอนควรมีอุปกรณ์และเครื่องดนตรีที่ใช้ในการเรียนเป็นของส่วนบุคคล เพื่อความสะดวก ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และการฝึกปฏิบัติระหว่างเรียน
2. ผู้เรียนและผู้สอนควรมีทักษะการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์หรือสารสนเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่จะช่วยให้ สามารถเรียนรู้การเรียนออนไลน์ได้ง่ายขึ้น

3. ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนที่สำคัญมากที่สุดใน การเรียนการสอนออนไลน์ ดังนั้น ผู้เรียน และผู้สอน ควรใช้อินเทอร์เน็ตคุณภาพสูง โดยสัญญาณต้องมีความต่อเนื่องไม่ติดขัด จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

References

- Amornsiriphong, W. (2018). *Kān rū sārasonthet khōng naksuksā parinyā trī mahāwittayaī rāṭchaphat Nakhōn Pathom* [Information Literacy of Undergraduate Students, Nakhon Pathom Rajabhat University]. *Journal of Information Science*. 36(3),42-65.
- Jonassen, D. H. (1992). *Evaluation Constructivist Learning*. In T. M. Duffy (ED.), *Constructivism and the Technology of Instruction*. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Khammani, T. (2016). *Sat kānsōṅ [Science of Teaching]*. (20th ed). Bangkok : Chulalongkorn University Press.
- Ministry of Education. (2014). *Phaen mæbot theknōlōyī sārasonthet læ kānsūsān phua kānsuksā khōng krasuāng suksāthikān Phō.Sō. sōngphanhārōjhasipchēt sōngphanhārōjhasipkō [Information and Communication Technology Master Plan for Education of the Ministry of Education 2014-2016]*. Bangkok : Ministry of Education.
- Meepornbucha, S. (2020). *Kānphatthana kānchatkān rian kānsōṅ bæp ‘ōnlai dōi chai rabop hōng rian ‘ōnlai kū kōen khlatrūm chan matthayommasuksā pī thī sōng rūāng nāōkhīt choēng khamnuān kae panha [Development of Online Teaching and Learning Management using the Online Classroom System (Google Classroom) for Secondary Education about the Concept of Computational Problem Solving]* Prachuap Khiri Khan : Ban Huay Mongkol School.
- Office of the Education Council. (2012). *Kānphatthana khunnalaksana phū rian yuk mai phua rōng rap kanpatirū kānsuksā nai thotsawat thī sōng duai karabun nā kān ‘aisithī nai kānchatkān rianrū duai khroṅkān [Developing Characteristics of New Generation Student to Support Education Reforms in The Second Decade by Integrating ICT in Project-Based Learning Management]*. Bangkok : Office of Education Policy and Planning Education Council Secretariat Ministry of Education.
- Office of the Higher Education Commission. (2009). *Nāōthāng kān patibat tām krōp māttrathān khunnawuthi radap ‘udomsuksā hāeng chat Phō.Sō. sōngphanhārōjhasipsōng [Guidelines for The Implementation of The 2009 National Qualifications Framework for Higher Education]*. Bangkok : Office of the Higher Education Commission.
- Piaget, J. (1970). *Piaget Theory*. New York : Wiley.
- Saeia, N. (2019). *Phruttkam kān tangchai rian ‘ōnlai nai sathanakān khō wit - sipkō khōng naksuksā Mahāwittayaī Sinlapakōṅ phra rāt wang sanām čān [Online Learning Behaviors of Undergraduate Students during the COVID-19 Situation, Silpakorn University Sanam Chandra Palace Campus, Nakhon Pathom, Thailand]*. Nakhon Pathom : Silpakorn University.
- Sangsuppun, P. (2018). *Kānphatthana rūpbæp kānsōṅ phua songsaem rian thī mī khwāmsāmāt phisēt dān dontri Thai [The Development of an Instructional Model for Enhancing The Talented Students in Thai Classical Music. Doctor of Philosophy Faculty of Education, Burapha University, Chonburi, Thailand]*. Chonburi : Burapha University.
- Srisaard. B. (2010). *Lakkān wichai būāngton [Principles of Research]*. (8th ed). Bangkok : Suviriyasard Printing.

- Tharahorm, K. (2019). *Rūpbæp kanchatkañ riān kānsōñ 'ōnlai doī chai theknik hok Ts phūā songsoēm thaksa kān 'ān phāsā' Angkrit samrap naksuksā radap parinya tri* [An Online Instruction Learning Model with 6 Ts Techniques for Enhancing Reading Skills of Undergraduate Students. Ubon Ratchathani, Thailand]. Ubon Ratchathani : Ubon Ratchathani Rajabhat University.
- Tulawipak, P. (2019). *Kānphatthana rūpbæp kānbōrihañ phūā phatthana khunnaphap chīwit khōng nakriān thī mī khwām bokphrōng thāng satipanya rōngriān phræ panyānukun changwat phræ*. [Developing a Model of Administration for Quality of Life Development of Students Having Intellectual Retardation, Phare Panyanukul School, Phare Province. Phare, Thailand]. Phare : Office of Special Education Administration Office of the Special Education Commission Ministry of Education.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The Development of Higher Psychological Processes*. Massachusetts : Harvard University Press.